

Obsah

9 Úvodem

Etnografické rozhledy

MIROSLAV VÁLKA

- 15 Valašsko a jeho lidová kultura v národopisné publicistice a odborné literatuře

JIŘÍ LANGER

- 33 Geneze metodiky historiků a etnografů, potřeby vědeckých výstupů bádání na Valašsku v posledním půlstoletí

BARBORA MACHOVÁ

- 41 Valašsko a jeho lid na přelomu 19. a 20. století očima venkovského učitele. Školní kroniky jako etnologický pramen

LENKA DRÁPALOVÁ

- 51 Slovo, obraz, artefakt. Podoba tradičního oděvu na Valašsku ve světle konfrontace pramenů

EVA ROMÁNKOVÁ

- 62 Sto let proměny tradičního oděvu jako znaku místní identity Rožnovanů

JANA POSPÍŠILOVÁ

- 79 Regionální a národní identita ve vyprávěných příbězích z Nedašovského Závřší

JANA KOUDELOVÁ

- 87 Paměť roubeného domu č. p. 43 s hospodářským zázemím v Trojanovicích, místní části Pod Javorníkem. Vývoj podoby obydlí a života v něm

VÁCLAV MICHALIČKA

- 104 Valašský mýtus a jeho provázanost se současnou tradiční rukodělnou výrobou v regionu

RADEK BRYOL

- 109 Téměř zaniklé hotovení součástí ohýbaného nábytku domácími dělníky v podhůří Hostýnských vrchů

BARBORA VALEŠOVÁ

- 117 Poutní místo Štípa v 19. století v zrcadle vybraných pramenů

JIŘÍ LANGER

- 125 Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a výstupy její činnosti se vztahem k potřebě mezioborové a mezinárodní spolupráce

Historické sondy

MILOŠ LUKOVIĆ

- 131 Valašské právo jako základ valašské kolonizace – komparace s vlašským právem na Balkáně

- DANIEL DRÁPALA
141 Portáši – valašské, či národní vojsko?
Prostorové souvislosti činnosti bezpečnostního sboru zemských portášů
JAN AL SAHEB – MARTIN KRŮL
155 Nepravidelné ozbrojené útvary na Moravě a ve Slezsku v raném novověku.
Valaši a jejich podíl na obraně zemských hranic
PETR ODEHNAL
165 Nad hospodařením poddaných na jihovýchodní Moravě
ve stínu válečných událostí 17. a počátku 18. století
LENKA NOVÁKOVÁ
175 Valaši na hukvaldském panství po třicetileté válce.
Valašská otázka na příkladu vsi Čeladné
MIROSLAV MAŇAS
184 Počátky řemeslné výroby papučí na Valašskokloboucku
a fenomén valašského papučářství v první polovině 20. století
LUKÁŠ PERUTKA
196 Valašská emigrace do Texasu
KAREL ALTMAN
205 Specifika trampingu na jižním Valašsku

Jazykovědné analýzy

- HANA GOLÁŇOVÁ
213 Nářeční slovník jihozápadního Vsetínska
ANNA RAMŠÁKOVÁ
223 Karpatský jazykový areál. Karpatizmy v kysuckej nářečové oblasti
IRENA BOGOCZOVÁ
234 Zachování valašského nářečí v literárních textech Jana Surého.
Příspěvek ke studiu jazyka regionálních tvůrců
LUCIE JÍLKOVÁ
244 Nářeční prvky v časopiseckých interview

Literárněvědné reflexe

- SVATAVA URBANOVÁ
255 Folklor a literatura – inspirace a filiace
JAN MALURA
269 Literatura na Valašsku v raném novověku.
Písemnictví v kulturněhistorických souvislostech
ZDENĚK SMOLKA
277 Literatura na Valašsku od poloviny 19. století do roku 1945.
Valašská literatura jako problém literární historie
JAKUB CHROBÁK
285 Literatura na Valašsku ve druhé polovině 20. století.
Nad dílem Jana Kobzáně, Ludvíka Vaculíka, Jana Válka a dalších
KAREL MLATEČEK
297 Světlo a stíny Čeňka Kramoliše
PAVEL KOTRLA
306 Jan Rous
KAREL KOMÁREK
310 Valašský Ahasver – spisovatel Adolf Bogner

OBSAH

- JIŘÍ SVOBODA
317 Valašsko jako osudové téma historické prózy Bohumíra Četyny
LUKÁŠ PRŮŠA
327 Prorocký hlas vsetínského spisovatele Karla Vysloužila.
Osobnost umělce na stránkách autorského periodika Hlas z pasínku
IVA MÁLKOVÁ
332 Doplnění obrazu – kontakty Františka Hrubína s osobnostmi literárního Valašska
MARTIN PILAŘ
340 Bigbít po valašsku. Písňová poezie skupin Mňága a Žďorp, Ciment a Betula pendula

Architektura na Valašsku

- MARTIN STRAKOŠ
349 Internacionální a regionální aspekty vývoje architektury Valašska
od 90. let 19. století do současnosti
ROMANA ROSOVÁ
364 Kostel sv. Bedřicha v Bílé. Skandinávská stopa v beskydské krajině
KAMILA VALOUŠKOVÁ
375 Rondokubismus na Valašsku.
Vliv Josefa Místeckého na nábytkovou a interiérovou tvorbu na Moravě
IVANA OSTŘANSKÁ
385 Vliv Odborné školy pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí
na průnik moderní (funkcionalistické) architektury na Valašsko

Valašská krajina

- PAVEL MAŠLÁN
397 Proměny valašské krajiny
MAREK HAVLÍČEK – HANA SKOKANOVÁ
412 Změny využití krajiny na Valašsku od roku 1836 do roku 2006
EVA ČERMÁKOVÁ
421 Specifika osídlení pískovcových krajin na příkladu Pulčínských skal
PŘEMYSL MÁCHA
429 Proměny toponymie a krajiny na příkladu Velkých Karlovic,
Karolinky a Nového Hrozenkova
HELENA BERÁNKOVÁ
443 Hory, které nezabíjejí... Kulturní krajina Valašska na fotografiích 19. a 20. století
MARTIN TOMÁŠEK
452 Geneze prozaického obrazu valašské krajiny
JAKUB IVÁNEK
469 Rožnovské lázně očima propagačních textů 19. století

489 Obrazová příloha

523 Resumé
537 Wallachia – History and Culture
555 Seznam autorů
559 Rejstřík jmenný
575 Rejstřík místní
591 Seznam zkratk